

ת"פ 48685/12/15 - מדינת ישראל נגד לואיזה מודה-אל, מוטי מנוח אוסטוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 48685-12-15 מדינת ישראל נ' מודה-אל ואח'

לפני כבוד השופט שאול אבינור

המאשימה: מדינת ישראל

ע"י ב"כ מתמחה אור גרציק

נגד

הנאשמים: לואיזה מודה-אל

ע"י ב"כ עו"ד צבי הלפגוט

מוטי מנוח אוסטוב

ע"י ב"כ עו"ד תומר אגזדה

החלטה וגזר דין

א.

רקע כללי והסדר הטיעון שנערך בין הצדדים:

1. שני הנאשמים הורשעו לפניי - על יסוד הודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן - בעבירה של

הפרעה לשוטרי בשעת מילוי תפקידו, לפי הוראות סעיף 275 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

נאשמת 1 (להלן - הנאשמת), ילידת שנת 1975, היא אמו של נאשם 2 (להלן - הנאשם), יליד שנת 1993. בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום התגוררו השניים - יחד עם בן נוסף של הנאשמת - בדיר ציבורי, בדירת "עמידר", בעיר בני ברק (להלן - הדירה).

2. בעובדות כתב האישום המתוקן נטען, בעיקרי הדברים, כלהלן:

ביום 12.05.15 בשעה 16:00 בקירוב, בעקבות תלונה מצד הנאשמת בדבר התנהגותו של הנאשם, הגיעו לדירה שני שוטרים. השוטרים ביקשו מהנאשם לצאת מחדרו ולשבת בסלון, אך הנאשם הפריע לשוטרים לבצע את תפקידם בכך שסירב לשבת, התהלך בסלון בעצבנות תוך שהזיז את השוטרים עם גופו ודחף אותם באמצעות חזהו, וצעק "זוזו, תנו לי לעבור, אחרת אהפוך את הבית".

הנאשמת הפריעה לשוטרים לבצע את תפקידם בכך שצעקה לעברם "עזבו בחייכם" ואמרה "שלא תעזו לגעת בו, אין לכם מה לחפש פה". לאחר שנאמר לנאשמת כי היא מעוכבת בשל מעשיה, היא הפריעה לאחד השוטרים בכך שדחפה אותו, אמרה לו כי לא תבוא עמו לשום מקום והוסיפה וקיללה אותו: "טיפש, תתבייש לך".

3. בדיונים המקדמיים לא הגיעו הצדדים לכלל הסכמות. הנאשמים כפרו בעובדות כתב האישום -

תוך שגם הלינו על התנהלות השוטרים באירוע (ר' בפרוטוקול, עמ' 19 שורה 11 ואילך) - והתיק הועבר

לשמיעת הראיות לפני.

4. עם זאת, עובר לשמיעת הראיות הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, שבמסגרתו תוקנו עובדות כתב האישום לנוסח שתואר לעיל. באשר לענישה הודיעה ב"כ המאשימה דאז כי המאשימה תגביל את טיעוניה לענישה צופה פני עתיד ולקנס כספי, כאשר המחלוקת בין הצדדים נסובה סביב סוגיית ההרשעה. בהקשר אחרון זה הסכימו ב"כ הצדדים לעתור לקבלת תסקירי שירות המבחן בעניינם של שני הנאשמים, שיבחנו גם את האפשרות להמליץ על ביטול ההרשעה. עם זאת, ב"כ המאשימה הבהירה כי עמדת המאשימה היא להותרת הרשעתם של הנאשמים על כנה (בפרוטוקול, עמ' 21).
5. הנאשמים הודו אפוא בעובדות כתב האישום המתוקן והורשעו, על יסוד הודאתם זו, בעבירה שבה הואשמו כאמור בפסקה 1 דלעיל. בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים והורה על עריכת תסקירי שירות המבחן בעניינם של הנאשמים, שיתייחסו גם לשאלת ההרשעה.

ב. תמצית תסקירי שירות המבחן:

(1) הנאשמת:

6. תסקיר שירות המבחן (מיום 18.06.19) מפרט בהרחבה את נסיבותיה האישיות של הנאשמת, כאמור ילידת שנת 1975 (בת 44 שנים כיום). הנאשמת היא ילידת אוקראינה, שעלתה ארצה עם אמה בגיל 14. הנאשמת מנהלת אורח חיים חרדי, כיום גרושה בשנית ומתגוררת בדירה עם שני בניה (לנאשמת נולד בזמנו בן נוסף, שנפטר בהיותו בן 5).
7. תסקיר שירות המבחן מתאר סיפור חיים מורכב וקשה של הנאשמת - רצוף באירועים טראומטיים, באובדן ובעוני חריף - שאין מקום להרחיב כאן בפרטיו. על רקע זה סבלה הנאשמת וממשיכה לסבול ממצב רפואי ונפשי מורכב ומוכרת כנכה, בשיעור של 65% לצמיחות, על-ידי המוסד לביטוח לאומי. בשל מצבה הנאשמת אף אינה עובדת, מאז שנת 2014, וכיום מתקיימת מקצבת הנכות ומתגוררת בדיור ציבורי. הנאשמת, שהוא בנה הבכור של הנאשמת, סובל מנטייה להתמכרות וקשיים רגשיים, אך למרות זאת הנאשמת השתדלה לאורך השנים להעניק לו (ולבנה הנוסף) הזדמנות לחיים נורמטיביים.
8. הנאשמת נטלה אחריות מלאה על ביצוע העבירה וביטאה חרטה, על אף עמדה קורבנית. הנאשמת גילתה הבנה לפסול שבהתנהגותה ושירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע בעבורה. הנאשמת שיתפה פעולה באופן מלא עם שירות המבחן ושירות המבחן אף התרשם כי היא אישה בעלת עמדות נורמטיביות ושומרות חוק, השואפת לניהול אורח חיים נורמטיבי ותקין.
9. בנסיבות אלה המליץ שירות המבחן לבכר, בעניינה של הנאשמת, את הפן הטיפולי-שיקומי, תוך הטלת צו מבחן לתקופה של שנה על מנת לעקוב אחר ההליך הטיפולי בו היא מצויה. שירות המבחן אף המליץ לנאשמת להשתלב בתכנית לימודים של "אוניברסיטה לעם", במסגרת אוניברסיטת תל-אביב (והנאשמת אכן פנתה ללימודים). בסיכומי של דבר, בהתחשב בהיעדר הרשעות קודמות, התרשמות שירות המבחן מאישה בעלת ערכים תקינה המקבלת אחריות על ביצוע העבירה, כמו גם החשיבות שלא להביא לרגרסיה במצבה, המליץ שירות המבחן לשקול בחיוב את ביטול הרשעתה בדיון של הנאשמת תוך הטלת צו מבחן, כאמור.

(2) הנאשם:

10. תסקיר שירות המבחן (מיום 30.06.19) מפרט את נסיבותיו האישיות של הנאשם, כאמור יליד שנת 1993 (בן 26 שנים כיום). הנאשם רווק המתגורר עם אמו-הנאשמת ואחיו, ומזה שנתיים עובד כטבח במסעדה. נסיבות חייו של הנאשם, כפי שעלה גם מהתסקיר בעניינה של הנאשמת, הן מורכבות ואף קשות; והכל לרקע הסביבה המשפחתית בה גדל. עוד צוין, כי הקשר בין הנאשם לבין אביו נותק בילדות, לאחר גירושי הוריו, והוא אף נדרש לסייע לאמו בכלכלת הבית.
11. ואולם, להבדיל מאמו, הנאשם לא שיתף פעולה עם שירות המבחן, אשר התרשם מקיומם של דפוסי התנהגות התמכרותיים נוכח שימוש מתמשך בקנאביס (לדברי הנאשם לצורך התמודדות עם כאבי גב). חרף חוסר שיתוף הפעולה המליץ שירות המבחן על דחייה לצורך ניסיון נוסף לשילוב הנאשם, אך הקשיים בשיתוף הפעולה נמשכו גם בתקופת הדחייה (ר' בתסקיר המשלים מיום 24.10.19).
12. בתסקיר המשלים צוין כי בפגישה נוספת עם הנאשם הוא תיאר עצמו כממוקד בשאיפה לניהול אורח חיים נורמטיבי, הן במישור המקצועי (בתחום הבישול) והן במישור האישי (בנישואין לזוגתו). הנאשם נטל אחריות לביצוע העבירה, הביע חרטה ותיאר את הוויכוח עם אמו שעמד ברקע הביצוע, כאשר לדבריו הוא היה נתון באותה עת להשפעת חומרים פסיכו-אקטיביים והתקשה לווסת את עצמו. הנאשם טען כי בזמנו נגמל משימוש בסמים קשים והוסיף שכיום גם אינו צורך קנאביס, אך בד בבד לא התייצב לבדיקות לאיתור שרידי סמים שאליון זומן.
13. הנאשם הביע נכונות מילולית לשיתוף פעולה עם שירות המבחן, אך השירות התרשם כי הנאשם מתקשה לתת בו אמון, מתקשה לתאר בכנות את מצבו ואף אינו מוסר בדיקות שתן כנדרש. בנסיבות אלה התקשה שירות המבחן להעריך את מצבו של הנאשם ולגבש המלצות כלשהן בעניינו, אך למרות זאת המליץ - במסגרת התסקיר המשלים - ליתן לנאשם הזדמנות נוספת לממש את נכונותו ההצהרתית לשיתוף פעולה בהליכי טיפול ושיקום.

ג. הראיות לקביעת העונש ועיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

14. ב"כ המאשימה לא הגיש ראיות לקביעת העונש וציין כי הנאשמים נעדרי עבר פלילי. בטיעוני עמד ב"כ המאשימה על פרטי עובדות האירוע, שבהן כאמור הודו הנאשמים, תוך שהדגיש את התמשכות האירוע ואת התפתחותו. לשיטת ב"כ המאשימה, בביצוע העבירה פגעו הנאשמים בערך החברתי של ההגנה על עבודת המשטרה. בנסיבות אלה עתר ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם שבין ענישה צופה פני עתיד לבין מספר חודשי מאסר בפועל, שניתן לשאתם בדרך של עבודות שירות.
15. באשר לסוגיית ההרשעה - שנוכח האמור בתסקירי שירות המבחן רלוואנטית למעשה רק לעניינה של הנאשמת - טען ב"כ המאשימה כי אין מקום לביטולה, שכן הנאשמת אינה עומדת בתנאים שנקבעו בהלכה הפסוקה לצורך זה. בהקשר זה הדגיש ב"כ המאשימה כי הנאשמת אינה עובדת כיום ומשכך אינה יכולה להצביע על כל נזק קונקרטי שייגרם לה עקב ההרשעה. לפיכך, כך לטענת ב"כ המאשימה, אין הצדקה לבטל את הרשעת הנאשמת בדיון. לעניין עונשה של הנאשמת עתר ב"כ המאשימה להטלת מאסר מותנה והתחייבות כספית.
16. באשר לנאשם הדגיש ב"כ המאשימה את ההיבטים השליליים, העולים מתסקירי שירות המבחן בעניינו, המעלים חששות של ממש לגבי התנהלותו כיום. עוד הדגיש, כי טענותיו של הנאשם בפני שירות

המבחן - הן באשר להליך גמילה פרטי בו השתתף והן באשר לרצונו לפנות ללימודים - לא גובו באסמכתאות כלשהן; ומשקלן בהתאם. בנסיבות אלה עתר ב"כ המאשימה להטלת ענישה על הנאשם "בשליש האמצעי של המתחם" (בפרוטוקול, עמ' 27 שורה 10), אם כי כאמור המאשימה הסכימה להגביל את טיעוניה לעונש - בעניין שני הנאשמים - לענישה של מאסר מותנה וקנס כספי.

17. ב"כ הנאשמת, מצידו, עתר לאימוץ המלצות שירות המבחן בעניינה של מרשתו, דהיינו: לביטול הרשעת הנאשמת בדין ולהסתפקות בענישה שיקומית של צו מבחן. ב"כ הנאשמת הדגיש את נסיבות חייה הקשות ויוצאות הדופן של הנאשמת, שבמצבה כיום נדרשת להתמודדות יומיומית משמעותית נוכח הקשיים אותם חוותה בעברה.

18. ב"כ הנאשמת הדגיש, כי לא זו בלבד שהנאשמת מתמודדת בהצלחה עם קשייה, תוך שעברה הליך של שיקום, אלא שלאחרונה (בחודש יולי ש"ז) היא החלה ללמוד במכינה קדם משפטית במרכז האקדמי למשפט ולעסקים ואף מתעתדת להתחיל ללמוד למשפטים; והכל כעולה מהאישור שהגיש (סומן ס/1). בנסיבות אלה, כך לטענת הסניגור, הרשעתה בדין של הנאשמת תגרום לה לנזק חמור מאוד, שאינו מידתי בשים לב למהות העבירה בה היא הורשעה ונסיבותיה. ההרשעה אף עלולה לגדוע את מאמצי שיקומה של הנאשמת ולפיכך מקרה זה עונה-היטב - לשיטת ההגנה - לתנאים שנקבעו בפסיקה בכל הקשור לביטולה של הרשעה.

19. עוד הדגיש ב"כ הנאשמת את התיקון המהותי לקולה, שנערך בעובדות כתב האישום, כאשר הנאשמת היא זו שהזעיקה את המשטרה לדירה מלכתחילה. כמו כן הוסיף וציין את הודאתה של הנאשמת, את נטילת האחריות ואת חלוף הזמן הממושך מאז ביצוע העבירה (ארבע שנים); ועל רקע כל אלה חזר ועתר לאימוץ המלצות תסקיר שירות המבחן.

20. באשר לנאשם - כזכור, התסקיר המשלים המליץ, ולו לפני משורת הדין, על דחייה נוספת - אך בא-כוחו ביקש שלא לדחות את הדיון (בפרוטוקול, עמ' 26 שורה 11). ב"כ הנאשם ער היטב לקשייו של הנאשם לאזור כוחות ולהירתם להליכים טיפוליים. עם זאת ביקש ב"כ הנאשם, בטיעונו, להדגיש את נסיבות הקולה הרבות הקיימות לשיטתו במקרה דנא, ובראשן נסיבות האירוע מושא כתב האישום. עסקין באירוע מינורי, כאשר האם-הנאשמת בוודאי לא התכוונה לכך שיסתיים בהליך פלילי בעת שהזמינה את המשטרה, ואילו הנאשם היה נתון בסערת רגשות נוכח הוויכוח שהתפתח במקום ועל כן התנהג באופן שהתנהג.

21. ב"כ הנאשם הדגיש עוד את נסיבות הקולה, שאינן קשורות לביצוע העבירה, ובהן: נסיבות חייו הקשות של הנאשם, העדר עבר פלילי כלשהו, ההודאה ונטילת האחריות וכן חלוף הזמן. בהתחשב בכל אלה עתר ב"כ הנאשם לגזירת עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם - דהיינו: למאסר מותנה ולקנס - תוך שלעניין הקנס ביקש את התחשבות בית המשפט נוכח מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם.

22. לבסוף הנאשמים, בדברם האחרון לעונש, הביעו צער וחרטה עמוקים:

הנאשמת - הרחיבה אודות נסיבות חייה הקשות והתייחסה גם לעבודות הרבות שבהן נאלצה לעבוד על מנת להעניק לבניה חיים טובים, בהיותה אם חד-הורית. הנאשמת הדגישה את הצלחתה לאחרונה בהשתלבות בלימודי מכינה למשפטים, כמו גם את רצונה לפתוח דף חדש בחייה ולרפא את צלקותיה, ועתרה להתחשבות בית המשפט ולסיועו.

הנאשם - הסביר כי לא התייצב לכל הפגישות בשירות המבחן "כי אני אדם מאוד סגור, ושאני הולך ופורק אני פשוט מאבד את עצמי" (בפרוטוקול, עמ' 29 שורה 2 ואילך). עם זאת, כך לדברי הנאשם, הוא מטפל בעצמו, עובד כיום לפרנסתו, ובעל מוסר עבודה גבוה.

סוגיית ההרשעה:

ד.

23. כידוע, כלל הדין הוא כי משהוכחו בבית המשפט עובדות המגבשות עבירה פלילית, על בית המשפט להרשיע את הנאשם בעבירה הרלוואנטית. האפשרות להימנע מהרשעה - או לבטלה - היא אפשרות חריגה ויוצאת דופן, שניתן לנקוט בה רק במקרים המיוחדים בהם מתקיימים שני התנאים המצטברים, שנקבעו בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3) 337 (1997) (להלן - הלכת **כתב**), דהיינו: **ראשית**, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. **שנית**, סוג העבירה מאפשר לוותר, בנסיבות המקרה המסוים, על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (שם, בעמ' 342).

24. על פני הדברים - נוכח העולה מתסקירי שירות המבחן - בעניינו של הנאשם לא מתקיים התנאי הראשון. טוב עשה אפוא ב"כ הנאשם כאשר לא טען לביטול ההרשעה, שכן עניינו של הנאשם אינו עומד בתנאי הלכת **כתב**.

25. להבדיל, עניינה של הנאשמת הוא שונה. בעניינה של הנאשמת ברור לגמרי - הן מתסקיר שירות המבחן והן מהעובדה שהיא עלתה-לכאורה על מסלול חיים חדש, עם אופק לימודי ותעסוקתי - כי ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומה. עוד ראוי לציין, בהקשר זה, את נסיבות הקולה הכלליות בעניינה של הנאשמת, אישה בת 44 שנים, נטולת כל עבר פלילי, שחרף נסיבות חיים קשות עושה כיום מאמצים כבירים לשוב ולעלות על דרך המלך; מאמצים שבאודאי ראויים להערכה ולעידוד.

26. הנאשמת מבקשת ללמוד ובהמשך לעסוק בתחום המשפטים. כמעט אין צריך לומר, שכאשר עתירה לביטול הרשעה נעשית על רקע כזה, על בית המשפט לנהוג בזירות רבה במיוחד, דווקא נוכח החובות האתיות המוגברות המוטלות על כל מי שעוסק בתחום עריכת הדין. עם זאת, העבירה בה הורשעה הנאשמת **אינה** עבירה מתחום טוהר המידות. בנוסף, נסיבות ביצוע העבירה מאפשרות לוותר על ההרשעה, בעניינה הספציפי והקונקרטי של הנאשמת, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (לביטול הרשעה בעבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, ר' למשל ע"פ (מחוזי מרכז) 23513-01-13 **שלום נ' מדינת ישראל** (04.06.13); ת"פ (שלום ירושלים) 10474-01-13 **מדינת ישראל נ' סאפי ואח'** (06.11.14)).

27. בהתחשב במכלול נסיבות אלה, המלצת שירות המבחן לביטול הרשעתה של הנאשמת היא במקומה ומן הצדק הוא לאמצה. אשר על כן אני מחליט ומורה על ביטול הרשעתה בדין של הנאשמת.

דין והכרעה - הנאשם:

ה.

28. נותר אפוא לדון בשאלת עונשו של הנאשם. בהקשר זה מקובל עליי טיעון ב"כ המאשימה הן באשר לקביעת מתחם העונש ההולם (בין ענישה צופה פני עתיד לבין מספר חודשי מאסר בפועל, שניתן לשאתם בדרך של עבודות שירות), טיעון העולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת, והן באשר

לערכים החברתיים שנפגעו כתולדה מביצוע העבירה.

29. באשר לעונש שיש לגזור על הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, כאן המקום להזכיר שבמסגרת הסדר הטיעון הסכימה המאשימה להגביל את טיעוניה לענישה צופה פני עתיד ולקנס כספי, דהיינו: לטיעון לרף התחתון של מתחם העונש ההולם.

30. ואכן, בהתחשב בנסיבות הקולה המשמעותיות הקיימות בעניינו של הנאשם - דהיינו: ההודאה ונטילת האחריות, העדר הרשעות קודמות כלשהן, נסיבות חיים קשות ומורכבות וחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה - עמדתה זו של המאשימה היא במקומה; ודומה כי אין צורך להרחיב בדבר. באשר לשיעור הקנס ואופן תשלומו, כמובן שיש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם, כאמור בטיעון בא-כוחו.

ו. סוף דבר:

31. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכך חומרה ולכך קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשמת 1 (ללא הרשעה):

צו מבחן, לתקופה של 12 חודשים מהיום.

מובהר בזה לנאשמת 1 כי אם היא לא תמלא אחר הוראות צו המבחן, או לא תשתף פעולה עם קצין המבחן, יהא בית המשפט רשאי לבטל את צו המבחן, להרשיע אותה וכן לגזור עליה, במקום צו המבחן, עונש נוסף.

נאשם 2:

(א) מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, אותו לא יישא נאשם 2 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, את העבירה שבה הורשע.

(ב) קנס בסך של 1,500 ₪, או 6 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.12.19 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה ונאשם 2 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

בהסכמת שני הנאשמים, שניתנה מפורשות זה עתה, תשלום הקנס ייעשה מתוך הפיקדון שהפקיד בזמנו נאשם 2, וכן 500 ₪ נוספים מהפיקדון שהפקידה נאשמת 1 (וזאת כאמור בהסכמתה), כאשר יתרת ההפקדה שהפקידה נאשמת 1 תוחזר לידיה.

ניתן בזה צו כללי לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר דין זה לשירות המבחן (בקשר לצו המבחן בעניינה של הנאשמת).

ניתן היום, ט"ו חשוון תש"פ, 13 נובמבר 2019, במעמד הצדדים.

